

"İnsafsız dükkâncı da kumaşın en çürüğünden bir kat elbise verdi." Misaldeki "insafsız dükkâncı" kimi veya neyi temsil ediyor?

Dünyanın üç yüzü olduğu daha önceki sorularda geçmişti. Bunlardan **birincisi** esma-i ilahiyeye ayna olması, **ikincisi** ahirete tarla olması cihetleri idi. **Üçüncü yüz** ise insan nefsinin bu dünyadan aldığı lezzetlere bakıyordu. İşte "insafsız dükkâncı" ifadesi, mecaz olarak, dünyanın bu üçüncü yüzünün insan kalbini tatmin etmediği manasında kullanılmıştır. Bazı edebiyatçıların felekten yaptıkları şikâyetler de bu manadadır. Bu **felek** meselesi [Muhakemat'ın Unsur-u Belağat](#) bölümünde çok güzel tahlil edilmiştir.

Üstadımızın şu ifadelerini de burada nakledelim:

"...Hususan benim gibi nefs-i emmâreyi taşıyanlara şu dünya çok gaddardır, mekkârdır. Bir lezzet verse, bin elem takar, çektirir. Bir üzüm yedirse, yüz tokat vurur."(1)

1) bk. [Lem'alar, On Yedinci Lem'a.](#)